

Nr. 1019

Zondag 10 mei 2009 (morgendienst)

Schriftlezing: Maleachi 1: 6-14

Lieve gemeente,

Vandaag kijken we voor de tweede week naar Maleachi, een profeet, een mens met een boodschap van God.

De vijfde eeuw voor Christus, de Joden zijn teruggekeerd uit ballingschap, de tempel is herbouwd, het leventje gaat zoals het gaat...

Maleachi stelt dan namens God een aantal punten aan de orde. Vanmorgen richten we ons op het punt van slordige aanbidding, knullige Godsverering.

De profeten uit het oude testament worden wel de scheppers van een ethisch monotheïsme genoemd: ze vertellen over een God die door en door ethisch is:

- heilig, verheven en
- liefdevol, warm van hart.

Hier is geen tegenstelling tussen. Het zijn twee polen die in ons het licht ontsteken van aanbidding, van Godsverering en die ons brengen tot een leven van liefde en zelfverloochening aan de naaste.

En daartoe roepen deze boodschappers van God op. Leef zo dat je God onder ogen kunt komen; maak je leven in orde, zodat je God kunt ontmoeten.

Maleachi legt de vinger bij een aantal rotte plekken van zijn volksgenoten. In hoofdstuk 1 is dat het geven van blinde en kreupele offerdieren, ze geven zieke of gestolen beesten aan God.

Het brengen van een offer was één van de belangrijkste godsdienstige handelingen in het O.T. Je had allerlei verschillende offers, die pasten bij een feestdag, een persoonlijke situatie, een gezinsmoment of een beleving van een gemeenschap. Ze worden genoemd brandoffers, vredeoffers, zondoffers, schuldoffers, lofoffers, vrijwillige offers, reukoffers, spijsoffers en nog een paar (boek Leviticus).

Het was je inleg om te komen tot een godsontmoeting, soms een dagvullend programma als het ging om het offeren van een stier. Soms figuurlijk bedoeld, zoals lofoffers, dat zingen betekent, of reukoffers, dat nogal eens bidden betekent.

MAAR. Dit dienen van God verwerd in de tijd van Maleachi tot een volkomen oninteressante bezigheid door slechte input:

vs. 8: Als jullie met een blind offerdier aankomen, zeggen jullie: 'Wat geeft dat nu?'
En ook als jullie met een kreupel of ziek dier aankomen, zeggen jullie: 'Dat geeft toch niet?'

vs. 13-14 Jullie halen je neus op voor de dienst aan mijn altaar – zegt de HEER van de hemelse machten – jullie zeggen: 'Dit alles kost ons te veel moeite.' Jullie brengen mij gestolen dieren en kreupele en zieke dieren – zegt de HEER –, dat is wat jullie mij als offergave aanbieden, en ik moet dat aanvaarden?
Vervloekt de bedrieger, die de Heer een ongeschonden mannelijk dier uit zijn kudde belooft maar hem een geschonden beest offert!

Je ziet de boer naar zijn kudde kijken. De prachtige exemplaren springen meteen in het oog, oogappeltjes om trots op te zijn en om op te wijzen bij bezoek. En je hebt de kreupele beesten. 'Haalt die het volgend jaar?' zo vraagt hij zich af. Het vreet eigenlijk alleen maar het gras voor de poten van de gezonde beesten weg....

'O ja', denkt hij, 'ik moet een offer brengen. Wat geef ik aan God? Nou het mag niet veel kosten. Ik doe dat manke beest; opgeruimd staat netjes'.

Handig ! Maar onverstandig !

En eigenlijk kost dat hele offergedoe hem teveel tijd en energie; vs. 13. 'Dit alles kost ons te veel moeite', zo denkt hij. Niet veel, het is niet veel, maar ook dat is al te veel.

Herkenbaar anno 2009?

Hoe staat het met mijn Godsverering, mijn aanbidding, mijn godsdienstige handelingen?

Mag ik voor mijzelf eerlijk zijn? Heeft dit mijn volle aandacht, verhoogde prioriteit of niet?

Hoe kan ik God dienen?

Hoe vindt u het dat ik dit onderwerp aan de orde stel? Heeft het uw innerlijke goedkeuring of komt er een bepaalde irritatie boven, een verontwaardiging die we in de tekst van Maleachi 1 proeven. Bv. vs. 6: 'Jullie priesters', zo zegt Maleachi namens God, 'minachten mijn naam en jullie zeggen dan: Hoezo minachten wij uw naam?'

Of vs. 2: Ik heb jullie lief - zegt de HEER -, en jullie zeggen: 'Waaruit blijkt die liefde dan?'

Een stuk verontwaardiging die voortvloeit uit een schuldgevoel.

Eigenlijk zou ik.... Maar ja, ...zo gaat het leven !

God toont zich in dit gedeelte als Vader, 'Ik heb jullie lief', zegt Hij. Hij trekt ons naar zich toe, adopteert ons in zijn familie door het geloof in Jezus Christus en geeft ons de Geest van het Zoonschap.

En hoe voelt dat? En: Wat voor antwoord op dit Vaderschap wil God ontvangen?

Daar geeft hoofdstuk 1 twee antwoorden op.

1. Dat we ons veilig bij God voelen, vredig. Hem loven als liefhebbend Vader. Vs. 11: Vanwaar de zon opgaat tot waar ze ondergaat staat mijn naam in aanzien; wordt God geprezen.

2. Hij wil kinderlijke eerbied vanwege zijn ouderdom en kracht en autoriteit; omdat Hij eenvoudig de Bron is waar wij uit ontstonden en leven van minuut tot minuut, vs. 6: Een zoon eert zijn vader

Het is goed als er in de beleving van het vaderschap/moederschap een balans is tussen het beleven van zorgzaamheid en eerbied. Beide is niet vanzelfsprekend in het menselijke vaderschap en moederschap. Maar ook niet als het gaat om het goddelijke vaderschap. Maleachi stelt in dit stuk de diagnose van een slordige aanbidding; een knullige godsverering komt door een gebrek aan eerbied, vs. 6: 'Als ik jullie vader ben, waar is dan je eerbied voor mij?'

Het onderwijs uit dit vers is dat de vaderlijke majesteit van God de heilige plicht inhoudt dat zijn kinderen Hem eren, Hem respecteren en met ontzag over en tot Hem spreken.

Als we dit ontzag voor God missen, dan krijgen we een slordige aanbidding; we ervaren dan geregeld bezig te zijn met waardeloze religieuze activiteiten. Of beter gezegd: We tonen hoe weinig we God waarderen.

Dat is de betekenis van vs. 10: 'Het zou beter zijn als een van jullie de tempeldeuren zou sluiten en jullie het vuur op mijn altaar niet langer zouden aansteken, want dat is toch zinloos' .

Je kunt een lijn trekken naar het sluiten van kerkgebouwen in onze tijd. Heel verdrietig, maar iemand zei: het probleem is niet de lege banken maar de lege harten. Een socioloog sprak in dit verband over het lege testament.

God kijkt naar alles wat er gebeurt in zijn huis en zijn oordeel is: zinloos. Het is een show, het is goedkoop.

Het Hebreeuwse woord dat vertaald is met zinloos is 'hinam'. Dat wordt ook gebruikt in 2 Sam. 24:24 en laat daar iets meer van zijn betekenis zien. David probeert daar een plaag

te keren en wil een offer brengen op een altaar. Daarvoor heeft hij een plaats nodig. De dorsvloer van een man, Arauna, is een goede plaats en Arauna biedt het David aan, inclusief offerdieren. Maar David zegt: 'Nee, ik wil er voor betalen. Ik ga niet de HEER, mijn God een brandoffer brengen 'hinam'- dat me niets heeft gekost'.

Met andere woorden: Ik waardeer God zo enorm – zijn geweldige liefde en zorg, de vaderlijke majesteit van God vervult mijn hart – ik kan geen aanbidding verrichten op een manier die meer lijkt op het uitsparen van geld dan het tot uitdrukking brengen van mijn liefde voor Hem. Het mag, het moet me iets kosten

Maleachi helpt ons op drie manieren om de kinderlijke eerbied voor onze almachtige Vader te ervaren. Maleachi zegt dan niet dat we meer dankbaarheid moeten tonen, maar meer ontzag, meer eerbied. Dat spreekt een ander deel van ons gevoel aan. Laten we naar deze drie manieren kijken.

1. Door Hem HEER van de hemelse machten te noemen.

Vs. 6 Als ik jullie heer ben – zegt de HEER van de hemelse machten – waar is dan je ontzag voor mij?

Vs. 8 Biedt de gouverneur zo'n dier maar eens aan en zie of hij er tevreden mee is en jullie goedgezind zal blijven – zegt de HEER van de hemelse machten.

Vs. 9 Ik wijs jullie af – zegt de Heer van de hemelse machten.

Vs. 11 Mijn naam staat bij alle volken in aanzien – zegt de HEER van de hemelse machten.

Vs. 13 Jullie halen je neus op voor de dienst aan mijn altaar – zegt de HEER van de hemelse machten.

Vs. 14 Ik ben een groot Koning – zegt de HEER van de hemelse machten.

De 'hemelse machten' ziet op een groot aantal troepen of engelen. Wat Maleachi ons wil laten voelen is, dat onze hemelse Vader een onbepaalde macht in dit universum heeft. Hij kent elke ster en houdt hem op de plek.

En op het altaar van deze HEER offeren de priesters zieke en kreupele dieren.

2. Door te laten zien dat God geen offers nodig heeft.

God is niet van de gaven van ons mensen afhankelijk. Vs. 10 zegt: 'Sluit de deuren van de tempel, kap met de offers, want dat is toch zinloos. God beleeft geen plezier aan al deze waardeloze activiteiten, doucheurtjes die een mens niets kosten.

In de bijbel maakt God zonneklaar, dat Hij eigenaar is van alle dingen; Hij is vrij t.o.v. elk schepsel.

Psalm 50:9-12 zegt dat zo:

'De stier uit je stal, stier om te offeren, heb ik niet nodig, noch de bokken uit je kooien. Mij behoren de dieren van het woud, de beesten op duizenden bergen. Ik ken alle vogels van het gebergte. Wat beweegt in het veld is van mij. Had ik honger, Ik zou het je niet zeggen, van mij is de wereld en wat daar leeft.

Eet Ik soms het vlees van stieren of drink Ik het bloed van bokken?'

Of zoals Paulus het zegt in Handelingen 17:25:

'Hij laat zich niet bedienen door mensenheden alsof er nog iets is dat Hij nodig heeft; Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt !'

Onze hemelse Vader bezit elke vierkante meter in Rotterdam en omgeving. Hij schiep elke duinpan en rivierbedding, elke polder, waard of bergrug.

En op het altaar van deze HEER offeren de priesters zieke en kreupele dieren.

3. Door te laten zien dat God zal worden geëerd door allen.

Maleachi toont ons de grootheid van God door een geweldige belofte in vs. 11.

God is groot onder de volken.

God is groot onder de volken.

Wat een perspectief: Groot onder ons !

Vs. 11: Vanwaar de zon opgaat tot waar ze ondergaat staat mijn naam bij alle volkeren in aanzien, overal brengt men mij reukoffers en reine offergaven.

Al brengen jullie minderwaardige gaven, zo zegt Maleachi, eens wordt het anders: Overal reukoffers – gebeden uit reine harten en reine offergaven, talenten, het beste van mensen; tijd - kwaliteit en middelen voor God Het allerbeste voor de Almachtige !

Hier gaat mijn hart sneller van kloppen. Overal, ook onder ons en buiten ons: Rotterdammers die God groot maken.

Nog twee toegiften:

1. Laat ons vaderschap en moederschap een helder venster op God mogen zijn en geen zwartgeblakerd ruitje van bitterheid of vaderloosheid.

2. Onze relatie met God zal altijd een mengsel van gevoelens van eerbied en liefde zijn; van ontzag en vriendschap.

In de bijbel spreken auteurs onbekommert over het vrezen voor God

Psalm 25:14: De HEER is een vriend van wie Hem vrezen

Jesaja 66:2: Dit zegt de HEER: Ik sla acht op wie verdrukt wordt, op mensen met een gebroken geest, op ieder die huivert voor mijn woorden.

Huiveren voor een heilige God.

Niet dat de balans naar deze gevoelens overhelt; toch worden beide polen in de bijbel dicht bij elkaar gehouden dan wij veelal voelen.

Dus: Wie zwemt in Gods liefde?

Wie vol ontzag buigt voor Hem.

Voor wie is overvloed van vrede Gods?

Voor wie diep ontzag heeft voor Hem.

God spreekt alle facetten van ons leven aan, ook van ons gevoel. Ook dat onderdeel van ons gevoel dat zo onder de indruk kan komen, bang kan zijn, angstvallig en timide.

Amen